

II.5. PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN MEDI AMBIENT

El desenvolupament ambiental és un procés que es fonamenta en la implicació de tots els ciutadans. L'aplicació de l'Agenda 21 Local, com a instrument d'avenç cap al desenvolupament sostenible a escala local, pretén obrir un debat social envers la sostenibilitat on prenen part l'administració, els agents socials i econòmics i el conjunt de la ciutadania. En aquest sentit, en un primer indicador, participació ciutadana en processos de sostenibilitat, es mesura la viabilitat dels diferents òrgans de participació en matèria de sostenibilitat, a partir del nombre anual de reunions de cadascun.

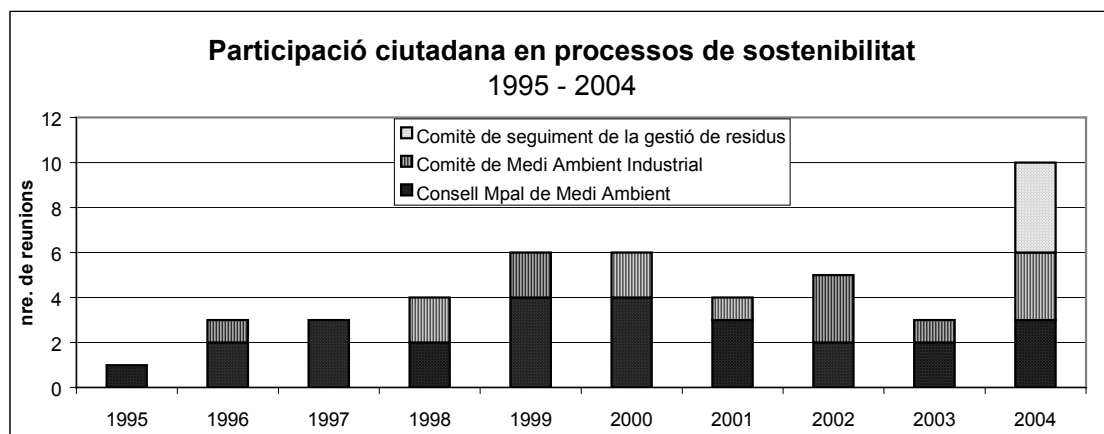
D'altra banda, mitjançant l'indicador d'associacionisme ambiental del municipi, s'analitza la vitalitat associativa del municipi, a partir de determinar el nombre de ciutadans associats a entitats de caràcter ambiental. Les associacions i entitats ambientalistes tenen un paper clau en l'aplicació de processos de sostenibilitat local i esdevenen uns actors imprescindibles per donar legitimitat al procés d'Agenda 21 local.

II.5.1. La participació ciutadana en processos de sostenibilitat (PCPSost)

PCPSost = nombre anual de reunions dels òrgans estables

Com a òrgans estables de participació ciutadana es consideren tots els que es formulen a partir d'òrgans regulats i amb una certa perdurabilitat. Així, l'indicador inclou el Consell Municipal de Medi Ambient, el Comitè de Medi Ambient Industrial i la Comissió de Seguiment del Model de Gestió dels Residus.

El gràfic següent, recull el nombre anual de reunions de cada òrgan, a partir de la constitució de cadascun.

El Consell Municipal de Medi Ambient, és l'òrgan de participació més representatiu, tant durant el procés d'elaboració de l'Agenda 21, com en el seguiment del Pla d'Acció Ambiental aprovat l'any 2002. Des de la seva creació, s'han fet un total de 18 reunions, resultat de la periodicitat de les seves reflexions. Cal destacar la seva intervenció en la definició de les estratègies del Pla d'Acció Ambiental, a partir de l'anàlisi de les dades recollides a l'Auditoria Ambiental de Terrassa, document presentat l'any 1998. És per això que durant els anys 1999 – 2001, el Consell es va reunir amb més intensitat que en la resta d'etapes.

El Comitè de Medi Ambient Industrial es crea l'any 1996, amb l'objectiu de promocionar iniciatives, estudis i eines similars, en relació amb el medi ambient i l'activitat industrial del municipi. El nombre de reunions fetes des que es va crear és de 15, i la seva viabilitat també es fonamenta en la periodicitat de les mateixes.

L'any 2004, apareix un nou òrgan, la Comissió de Seguiment del Model de Gestió de Residus, creada d'acord amb els preceptes de l'Ordenança Reguladora de la Gestió dels Residus i de la Neteja Viària (2003). Aquest òrgan pren protagonisme durant l'any 2004, en el que el nombre de reunions realitzades superava al de la resta d'òrgans.

D'acord amb la tendència desitjada per a l'indicador, s'observa que hi ha una periodicitat en les reunions dels òrgans creats, a excepció de la Comissió de Seguiment del Model de Gestió dels Residus, que s'ha creat a principis de 2004, però que en canvi està experimentant un bon grau d'activisme.

A continuació, es proposa estudiar quina és la representativitat dels principals agents locals a l'òrgan més actiu. En aquest sentit, s'analitza la pluralitat del Consell Municipal de Medi Ambient i la implicació social en el tema que ens ocupa.

El Consell Municipal de Medi Ambient, està constituït per 31 agents. En la taula següent es recull la representativitat dels diferents agents locals, agrupats en agents econòmics o empresarials, entitats socials, administració, i a títol individual.

Principals agents locals del Consell Municipal de Medi Ambient. 2003

Agents	Representants
agents econòmics	5
administracions públiques	8
entitats socials	17
títol individual	1

Font: Àrea de Medi Ambient, Ajuntament de Terrassa

Com a interpretació, s'ha de destacar primer, la pluralitat del Consell i segon, l'elevada representativitat del conjunt d'entitats socials. En aquest grup, s'hi troben representades gairebé totes les associacions ambientalistes del municipi, o amb objectius proteccionistes del medi i dels ecosistemes, com per exemple associacions de defensa dels animals o de defensa forestal, centres excursionistes, etc.

II.5.2. Associacionisme ambiental del municipi (AAM)

$$AAM = \left(\frac{\text{Nre. d'inscrits en associacions ambientalistes registrades al municipi}}{\text{Nre. d'habitants}} \right) \times 1.000$$

Segons el registre municipal d'associacions locals, hi ha un total de 11 entitats amb caràcter ambientalista. Aquestes són ADENEX (Asociación para la Defensa de la Naturaleza y los Recursos de Extremadura), Agrupació Ecologista de Terrassa, Grup Ecologista Alternatiu, Associació Terrassenca contra la contaminació acústica, ADENC (Associació per la Defensa i l'Estudi de la Natura), Voluntaris d'Egara, ACEPAC (Associació Catalana per a l'Estudi i Protecció dels Antics Camins), Associació de Bombers de Terrassa, GECAP (Grup Ecologista de Can Parellada) i Col·lectiu d' Usuaris de la Bici, Sense Presses.

La següent taula recull el nombre de socis de les principals entitats en matèria de medi ambient⁹:

Associacions municipals amb caràcter ambiental

Nombre d'inscrits. 2003

Associació	nre. inscrits
Asociación para la Defensa de la Naturaleza y los recursos de Extremadura (ADENEX)	27
Associació per l'estudi i la Defensa de la Natura (ADENC) ¹	102
Agrupació ecologista de Terrassa i Grup Ecologista de Can Parellada (GEPAC)	295
Associació Catalana per a l'Estudi i Protecció dels Antics Camins (ACEPAC)	53
Associació de Bombers de Terrassa	27
Col·lectiu d' Usuaris de la bici. Sense presses	60
Total	564

Font: Àrea de Serveis per a Entitats, Ajuntament de Terrassa

1. Només població de Terrassa

Segons aquestes dades, l'any 2003, tres persones per cada 1000 habitants es trobaven inscrites en una associació municipal de caire ambiental. Tot i que la implicació ciutadana és baixa, l'any 1995, l'indicador prenia el valor de 2 persones per cada 1000 habitants. Aquesta evolució però, és poc creixent si es

⁹ No es tenen en compte les associacions amb les que no s'ha pogut establir contacte

té en compte que ja han passat 8 anys, per tant, tornant al raonament anterior, la problemàtica de la degradació de l'entorn no és una de les principals preocupacions de la població terrassenca.

Això no vol dir que els esforços dels representants de les associacions en fer-se escoltar siguin menyspreables, al contrari, totes les entitats participen activament en el Consell Municipal de Medi Ambient. A més, no s'ha tingut en compte l'existència d'altres entitats importants en nombre de socis, que tot i no ser de caràcter ambientalista, sí que tenen algun objectiu basat en la protecció del medi. Són un exemple el Centre Excursionista de Terrassa i Creu Roja Joventut.